

# Consciència de classe

La narradora, poeta i periodista Anna Ballbona rep el cinquè premi Llibres Anagrama amb 'No soc aquí', una novel·la sobre les implicacions familiars



La narradora, poeta i periodista vallesana Anna Ballbona, ahir en un hotel de Barcelona ACN

DAVID CASTILLO - BARCELONA

La narradora, poeta i periodista vallesana Anna Ballbona (Montmeló, 1980) ha rebut el cinquè premi Llibres Anagrama amb *No soc aquí*, una novel·la sobre les implicacions familiars, que Mita Casacuberta, portaveu del jurat, va definir com a “tronc familiar”. L'obra sortirà al març i l'edició en castellà està prevista al juny. El 2016, Ballbona ja havia quedat finalista de la primera edició del premi català de la prestigiosa editora amb *Joyce i les gallines*, un llibre que Jordi Herralde va rebre amb entusiasme i va traduir al castellà, i va ser considerat un dels debuts narratius més destacats de la temporada. El currículum de l'escriptora ve, però, de lluny. Fa dotze anys va aconseguir l'Amadeu Oller per a poetes inèdits de la parròquia de Sant Medir amb l'agosarat *La mare que et renyava era un robot* i ha passat la joventut per redaccions de diaris, entre els quals El Punt Avui. Ballbona és una realitat, i el finíssim sentit de l'humor i de la ironia, que destacava Herralde, ha estat una de les principals motivacions que han portat el jurat a atorgar-li els 6.000 euros de dotació. La novel·la havia partit d'una beca Montserrat Roig.

---

**L'obra planteja el “desclassament, la consciència de classe i l'acceptació del món d'on vens”**

---

Esplendorosa i humil, l'escriptora va parlar en to distès en la roda de premsa. Va accentuar que *No soc aquí* és una novel·la sobre la infància, la joventut i l'entrada a la universitat. Amb un punt de vista en primera persona, no té referents geogràfics ni personals explícits, a banda del “desclasament, la consciència de classe i l'acceptació del món d'on vens.”

Mita Casacuberta va ser contundent en la seva valoració com a jurat: “D'una idea vaporosa, estrambòtica i aleatòria, això que s'anomena tronc familiar, mira de consolar-se la narradora al principi de la novel·la. Però ella acaba descobrint –i nosaltres també– fins a quin punt allò que després de Natalia Ginzburg coneixem com a *lèxic familiar* la manté incrustada en aquell tronc. El do de la protagonista (i de l'autora) de *No soc aquí* és la capacitat de desmuntar-lo, el lèxic familiar, a través d'una ironia fina, precisa i invisible que desactiva aquells fantasmes vaporosos, estrambòtics, aleatoris, intransferibles i paralitzants, i els converteix en literatura amb valor universal.” En termes també elogiosos es va manifestar una altra membre del jurat, Imma Monsó: “*No soc aquí* ens endinsa en la vida d'una família que fa quatre dies vivia a la perifèria rural de Barcelona: un món de pagès que no respon al tòpic, un tipus de vida que ha estat arrasat pel teixit urbà i del qual aquesta novel·la és un testimoni i un esplèndid retrat.”

### **Rodalia de la metròpoli**

Ballbona retrata un món rural de la rodalia de la metròpoli, “a mitja hora de Barcelona, sense especificar”, on les fàbriques i els polígons industrials conviuen amb les granges i les masies, on ella també es va criar. La protagonista és la primera de la família a anar a la universitat, i l'obra serveix també per trencar tòpics sobre la visió de la Catalunya burgesa i ignora tot el rerefons del país.

L'obra està carregada de personatges secundaris rics en matisos, com ara els avis i un remeier que li diu que té un do per travessar fronteres: “Hi ha fronteres que sembla que només s'hagin d'obrir amb un conjur. No són exactament barreres, ni línies rectes, ni fan un tall net. Tampoc són fronteres imaginàries ni portes que franquegin el pas a un món paral·lel, sinó llocs, situacions i circumstàncies ben reals; frontisses entre mons que desapareixen i d'altres que malden per treure el cap. Pot ser que les tinguem aquí al costat, però veure-les, entendre'n els mecanismes i finalment creuar-les pot demanar tota una vida.”

*No soc aquí* conté els ingredients que l'escriptora ja havia plantejat en la seva primera novel·la, però ara en primera persona, mantenint l'humor i la ironia. La Mila, la narradora d'aquesta novel·la, va néixer a finals dels anys

setanta en un barri apartat i mal urbanitzat, encaixonat entre una autopista, un cementiri i un polígon industrial. Filla de pagesos que van haver de canviar el tractor per la cadena de muntatge, en el seu lèxic familiar més remot sobresurten els mots *pòrtland*, del ciment amb què van tapar l'era de casa, i *kennebec*, de les patates que plantaven a l'hort. Els pares no la duïen de vacances ni a sopar fora, però la portaven a veure un curandero que un dia li va dir que tenia un do que s'aniria manifestant amb el temps.

Ara que espera una criatura, la Mila intenta escatir els motius de l'estranyesa que l'ha acompanyat des de sempre, un ser-hi i no ser-hi, una certa perplexitat envers els propis orígens. Enfilant records i paraules, apama els límits i la força d'aquell món heretat, rememora els seus assajos d'obertura a dues ciutats que descriu amb fascinació, Barcelona i París –on ha fet l'Erasmus–, i es pregunta què ha perviscut de tot allò en ella i què transmetrà a la seva filla. Els editors destaquen “una prosa de dring cristal·lí i un punxant sentit de l'humor que oscil·la entre la tendresa i la mala llet”. Ballbona ha escrit “una inusitada novel·la de frontera, l'autoretrat d'una dona que troba la seva veu –potser aquell do– i el seu lloc al món”.